

Sortida des de Pl. Catalunya a les 16:30h. Baixada per Portal de l'Àngel i carrer Comtal fins Via Laietana.

1. Casa de la Seda. Visita
2. Carrer Sant Pere Mitjà. Casa de l'Antonieta

LA noia, que anomenada per Antonieta acabem de veure sortir de l'Euterpe, amb la seva tia i cosina, habitava al primer pis d'una rònegada casa situada en el carrer Mitjà de Sant Pere. Orfena de pare i mare, totes les seves aficions estaven concentrades en el seu únic germà, amb el qui vivia i pel que, a més d'un entranyable carinyo, hi sentia com una mena d'admiració; ja

I tot fent aquests o parells parlaments, l'Antonieta desnuava d'un extrem les betes que lligaven la ratllada cortina als ferros de la barana, i, amagant el cos darrera d'ella, avançava el cap per dalt dels testos, per a agafar al ròneg carrer, pel que en direcció a la plaça de Sant Pere o a l'antic carrer del Cuch, passava de tant en tant algun transeunt, quina remor de passos quedava ofegada pels cops de mall del manyà i el cruixir del ribot del fuster, que, quasi tot l'any es veien obligats a treballar al marxapeu de la porta, per a gaudir un xic de la llum que migradament deixava arribar fins a ells, l'estreta llenca que s'ovirava de banda a banda dels

ennegrats terrats. Més l'Antonieta, que havia nascut en la casa que habitava, la que el seu avi comprà amb sols dos pisos, i el seu pare havia pujat d'un altre i de les dues quadres a on hi tenien els telers; si el carrer Mitjà, no li pareixia el més hermós de Barcelona, trobava que, per a viure-hi ella, no n'hi agradava cap altre. Era tan quiet!... Hi havia tan bon veïnat!... ¡Era tan alegre amb els vols de coloms que, aixecant els ulls enlaire, es veien passar en les migdiades, eixint d'aquell seguit de colomars que s'estenien de cap a cap del carrer!... I si bé era cert que a l'hivern, sols per l'indret dels pisos alts hi passava una llepadeta de sol, a l'estiu... ¡oh a l'estiu! no sols baixava als primers pisos i als llinars de les botigues, sinó que, com una catifa d'honor, s'estenia per les rústegues llambordes de l'empedrats.

I per a contemplar tan extraordinàries boniqueses, la noia Corominas, es passava una bona estoneta cada migdia, tan prompte guaitant la tireta del cel que ensostrava el carrer, com les xiques fines-tres i els esquifits balcones i les encofurnades botigues que, sense la més insignificant variació, feia vint-i-set anys que constantment tenia al davant dels ulls.

3. Recorregut fins l'Església de Sant Pere. Dia del casament

Per fi el programa quedà aprovat, el pis enllestí i els papers despatxats; i a les set d'un matí del mes d'abril, amb la sola companyia de la senyora Angeleta, del senyor Eudald i de sa muller, ja que ni en Corominas ni la tia Madrona havien volgut fer-li costat en l'acte del casament, la pobra Antonieta, caminant com d'esma, responent amb un *sí* o un *no* nerviós a la conversa de les seves acompanyadores, eixí al carrer Mitjà per a dirigir-se a la iglésia. Els veïns de més aprop, que, malgrat lo dejornet de l'hora ja feia estona que l'esperaven per a veure-la passar, uns a l'acera, altres dins de les botigues, i els dels pisos a les finestres i balcons, qui més qui menys, tots s'afanyaren a donar una mirada a la núvia i a comentar, cadascú a sa manera, les especials circumstàncies d'aquell matrimoni.

A la botiga de plats i olles fou en la que, apenes hi hagué passat la curta comitiva, s'hi aplegà major número de dones per a escoltar els enraonaments de la mestressa, que, amb grossos escarafalls, exclamava:

—Ai, filla del meu cor! Si sa mare la veia anar a la iglésia com una borda, sense ningú de la família!... ¡Pobra senyora Cristina, poc s'ho pensava ella, tenir un fill de tan mal *sangro*!...

4. Església de Sant Pere

Preocupada amb el pensament de complir amb les seves obligacions religioses, tocaven dos quarts de cinc del matí, quan la noia Corominas, vestida amb trajo d'orleans negre i mantonet de punt de reixa, pujava per les escales de la seva parròquia, portant en ses mans el devocionari i en son cor, el desig de que la Comunió que anava a oferir per a l'ànima dels seus pares, tingués el fervor necessari per alcançar les gràcies que es proposava.

Poques iglésies hi ha a Barcelona, i en particular aleshores, quan no s'havia ni tan sols pensat en fer l'actual restauració, com l'antiquíssima

de Sant Pere, per a recloure l'esperit, davall d'aquella aclaparadora nau de pedra, llisa i negre, i molt més en aquella hora matinal, en que els temples, sense funcions i sense el moviment de la concurrència que més tard hi acudeix es presenten amb tota sa austera severitat. Ben ferma en sos propòsits, l'Antonieta obrí la porta, prengué l'aigua beneïda i es trobà completament a les fosques. La naixent claror del sol no arribava pas a trencar la boirosa negror d'aquella iglésia sense finestral; per lo que, al entrar-hi, sols veié les llengüetes d'or dels dos ciris de l'altar major, essent precis avançar un tros endins perquè sos ulls, ja un xic acostu-

mats a les tenebres, comencessin a distingir la taca blanca de la casulla del sacerdot i el roquet de l'escolà, els llargs graons del presbiteri, l'encontorn dels ennegrits altars, els rengles de cadires i la silueta de les contades persones, que amb trajos tan foscos com tot el que les rodejava, oïen devotament aquella Missa matinal. La noia féu llavors, amb tota reverència, l'acatament a l'altar major, i s'encaminà envers el de la Mare de Déu dels Dolors, a on hi havia el confessional de mossèn Jaume, el seu director espiritual, ocupat en aquells moments, per dues penitents, agenollades en sos respectius llocs.

Comunió. Amb aquest fi, una volta acabats els resos que tenia per costum, es dirigí a la capella del Santíssim; més, tantost travessà el reixat, enfront del confessional del seu padrí mossèn Vicenç, que el tenia en aquell lloc, hi veié de genolls un penitent al qui, com era natural, per la posició que guardava, no li podia veure la fesomia i que, no obstant, la feu estremir de cap a peus, semblant-li que aquell port, aquelles espatlles, aquella silueta, pertanyien al veler que tan distreta la portava; mes, amb la mateixa rapidesa amb què la sobtà aquesta idea, li ocorregué el record de les explicacions que el capellà acabava de donar-li sobre les tretes de

què es valia l'Esperit del mal per a pertorbar les devocions dels fidels; i l'Antonieta, ben convençuda de que acabava de ser víctima d'una il·lusòria visió, feu la senyal de la creu, tancà els ulls, apretà el llibre i els rosaris entre ses tremoloses mans i, d'esma, quasi a palpent, avançà fins al mig de la capella; a on agenollant-se amb tota devoció, exclamà entre un esverament i un fervor que no havia sentit mai:

— ¡Verge Santíssima! ¡Gloriós Sant Josep que amb tanta sol·licitut preparàreu la palla de l'estable de Betlem, prepareu la del meu cor, per a rebre-

hi dignament al vostre Santíssim Fill! — I com la noia Corominas jamai havia pregat amb la fe i la vehemència amb que resava en aquell moment, Déu escoltà ses oracions; i, al obrir els ulls, li semblà que la imatge de la Verge i la del Sant quina ajuda tan piadosament havia invocat, li mostraven darrera de la daurada porteta del Sagrari — enfront de la què, en aquell moment hi començava un capellà el sacrifici de la Missa — la misericordiosa figura del redemptor que, amb el cor i els braços oberts, l'esperava frisos de concedir-li l'amor i les gràcies que li demanava. I ja embadalida en la pia-

5. Després de la cerimònia

Acabada la Missa, els nuvis i els convidats anaren a casa de Mossèn Vicenç, a on se'ls obsequià amb un modest esmorzar; i, com segons el programa de les festes ideat per en Grau, havien de passar el dia a Pedralbes, determinaren anar primer al seu pis a mudar-se de roba; ja que l'Antonieta, seguint l'usança de les menestres i fins de moltes senyores d'aquell temps, per res del mon hauria exposat el seu vestit negre i el seu mantonet de blonda a la polseguera de les afores de la Ciutat.

Degut sens dubte a la falta de costum, el nou matrimoni caminà amb pas poc ajustat el curt trajecte que, travessant pels carrerons, comunica des

del carrer de Sant Pere més Alt al de Sant Pere més Baix. Pel damunt del seu braç, en Pere Joan sentia tremolar la mà de l'Antonieta que, un bon tros encongida s'hi apoiava; mes, a mida que anaven caminant, l'agitació disminuïa; puix que, al trobar-se a l'aire lliure del carrer, a la noia Corominas li començà a semblar que respirava amb més llibertat. Bo o dolent, el pas ja estava donat: ja acabava de passar-lo i ja com una mena d'esvaïda visió, se li representava la sortida de sa casa, l'entrada a la iglésia, la cerimònia en el camaril, la Missa

el xiu xiu d'un reguitzell de quitxalla i de moltes cares conegudes que havia vist sense mirar-les, l'esmorzar a casa de Mossèn Vicenç, les brometes dels testimonis... tot havia passat; i es trobava en aquell mateix moment esforçant-se per a seguir el seu marit que caminava depressa, molt depressa, com si volgués fugir de les mirades tafaneres de les dones i fadrines que en més de dues botigues, havien fet sortir al marxapeu de la porta son llustrós barret de copa alta i els guants blancs de l'Antonieta.

Com el camí era curt, no tardaren gaire estona en arribar a sa casa. A l'entrada tingueren de des-

6. Carrer Sant Pere Més Baix. Fàbrica Vilumara

“Al pati interior de l'edifici del carrer Sant Pere Més Baix, 42 es pot veure la façana de l'antiga fàbrica tèxtil Vilumara. És un edifici construït al voltant de 1860 amb una façana oberta en totes les plantes a través de finestres geminades, amb el mainell de ferro colat, de referència neoromànica”

7. Carrer Sant Pere Més Baix. Capella de l'Ajuda, núm. 18

què és molt bonic!... Fa més de cinc setmanes que, passant pel Call, vaig veure en un aparador un vestuari de batejar que no me l'he pogut treure més de l'enteniment... Quina monada! La capa és brodada amb trenzilles; el vestidet, tot el davant amb farbalans de mussolina; i la gorreta... Ai! la gorreta, si que és una preciositat! Tan plena de ruixes i cintetes que tan prompte hi hagi a dintre el caparrot del nen... o el de la nena, allò serà cosa de menjar-se'l a petons. ¿Veritat que sembla estrany que es puguin estimar tant als fills abans de veure'ls?... Ja saps que per mi mai m'ha fet il·lusió els luxos ni les vanitats, però pel nostre menut, sí que la tinc

¡i ben grossa! Ei! en tot el que ens pertoca; perquè el que no pot ésser per mi, ni tan sols m'ho miro!... Però aquest joc, ja t'ho he dit, des de que el vaig veure i em digueren el preu, no he pogut pensar en altra cosa. I tant és així, que ja saps tu que jo quan surto de casa, no sé passar pel davant de la capella de l'Ajuda que no hi entri, encara que sols sia a resar una salve a la Mare de Déu per a demanar-li que ens dongui salut i feina; doncs l'altre dia, tan capficada estava pensant en si els diners ens hi abastarien, que no vaig poguer menos de dir-li: ¡Verge Santíssima, salut i feina... i que li poguem comprar aquell vestidet al nen!...

